

Prof. Dr. Bilgehan Çetiner

İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Andreas Furrer

Luzern Üniversitesi

Prof. Dr. Markus Müller-Chen

St. Gallen Üniversitesi

BORÇLAR HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

onikilevha

İçindekiler

İkinci Basıya Önsöz	V
Birinci Basıya Önsöz	VII
İçindekiler	IX
Kısaltmalar Cetveli.....	XLIII
1. Bölüm: Giriş ve Temel Kavramlar.....	1
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	3
B. Sorular.....	4
C. Borçlar Hukukuna Giriş	5
1. Türk Özel Hukuk Kodifikasiyonuna Genel Bakış.....	5
a. Türk Özel Hukukunun Yapısı	5
b. Uluslararası Etkiler	8
i. Hard Law ve Soft Law.....	9
ii. Uluslararası Anlaşmalar.....	9
iii. Avrupa Birliği Düzenlemeleri ve Uluslararası Prensipler.....	10
aa. UNIDROIT Prensipleri.....	10
bb. Avrupa Sözleşme Hukuku Prensipleri (Lando Prensipleri)	10
2. Türk Borçlar Kanunu.....	11
a. Yapısı ve İçeriği.....	11
b. Uygulama Alanı.....	12

c.	Borçlar Hukukunun Temel Taşı: Sözleşme Özgürlüğü....	13
i.	Genel Olarak.....	13
ii.	Sözleşme Özgürlüğünün Görünüm Şekilleri	14
aa.	Sözleşme Yapma ve Tarafını Belirleme Özgürlüğü.....	14
bb.	Tip Özgürlüğü.....	18
cc.	İçerik Özgürlüğü.....	18
dd.	Şekil Özgürlüğü	19
ee.	Sözleşmeyi Kaldırma ve Değiştirme Özgürlüğü .	19
D.	Borçlar Hukukunun Temel Kavramları.....	20
1.	Borç Kavramı.....	20
a.	Tanımı.....	20
b.	Borç İlişkisinin Nisbiliği.....	21
i.	Mutlak Haklar	22
ii.	Mutlak ve Nisbi Hakların İhlalinin Sonuçları.....	23
iii.	Diğer Nisbi Haklar	23
c.	Sorumluluk	24
d.	Edim Yükümlülüğü.....	25
i.	Olumlu Edim- Olumsuz Edim	25
ii.	Aslı Yükümlülük- Yan Yükümlülük (Aslı Borç- Yan Borç)	26
iii.	Aslı-Tali (Birincil-İkincil) Edim Yükümlülükleri	28
iv.	Külfet (Obliegenheit)-Borç Ayırımı.....	29
e.	Alacak ve Talep	30
f.	Borç-Eksik Borç Ayırımı.....	31
2.	Borç İlişkisinin Bir Unsuru Olarak Borç	32
3.	Hukuki İşlem Şeklindeki Borç İlişkisi.....	33
a.	Hukuki İşlem Kavramı.....	33
b.	Türleri	33
i.	Tek, İki ve Çok Taraflı Hukuki İşlemler ile Hukuki İşlem Benzeri Fiil.....	33
ii.	Ani Edimli ve Sürekli Borç İlişkileri.....	37
iii.	Borçlandırıcı İşlem – Tasarruf İşlemi	39
iv.	Sebebe Bağlı ve Soyut İşlemler.....	41

c. Hatır İlişkisinden Ayrılması	43
4. Borcun Kaynakları	44
a. Genel Bakış	44
b. Borcun Kaynakları	44
i. Hukuki İşlem	44
ii. Kanundan Doğan Borç	44
iii. Müşterek Kanuni Borç İlişkisi (Edim Yükümünden Bağımsız Borç İlişkisi)	45
iv. Fiili Sözleşme İlişkisi (Sözleşme Benzeri İlişki)	46
c. Yarışma İlişkisi	47
d. Alacakının İspat Kulfeti	48
2. Bölüm: Borç ve İrade Açıklaması	49
A. Konuyu Sunuş Pratiği	50
B. Sorular	51
C. Genel Bakış	51
D. Borç: İçeriği ve Unsurları	52
1. Giriş	52
2. Borcun Konusu ve Unsurları	52
a. Borcun Tarafları	52
b. Borcun Konusu: Edim	53
i. Genel Olarak	53
ii. Borcun Konusunun İfade Edilme Tarzı Şekilleri	54
iii. Seçimlik Borç ve Seçimlik Yetki	56
iv. Para Borçları	58
aa. Genel Olarak	58
bb. Yabancı Para Borcu	59
cc. Faiz Borcu	61
c. İfa Yeri	64
d. İfa Zamanı	66
e. Koşul (Şart)	70
i. Genel Olarak	70
ii. Geciktirici ve Bozucu Koşul	71
iii. İradi Koşul-Rastlantısal Koşul-Karma Koşul	73

iv. Koşulların Geçerliliği.....	74
v. Koşulun Hukuki Sonuçları	75
aa. Geciktirici Koşulda.....	75
bb. Bozucu Koşulda	76
cc. Ortak Hükümler.....	77
E. Borcun Kaynaklarından Sözleşmenin Kurucu Unsuru:	
İrade Açıklaması.....	78
1. Genel Bakış	78
2. Beyan Sahibinin İradesinin Oluşumu ve Yorumu.....	80
3. İrade Açıklaması Türleri.....	81
4. İrade Açıklamasının Varması (Varma Prensibi)	85
5. İrade Açıklamasının Yorumu (Güven İlkesi)	87
3. Bölüm: Sözleşmenin Kuruluşu	92
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	93
B. Sorular.....	94
C. Sözleşmenin Kuruluşu	94
1. Genel Bakış	94
2. Öneri ve Kabul	96
a. Öneri.....	96
b. Kabul ve Sözleşmenin Kurulduğu/Hüküm Doğurduğu An	103
3. Uyuşma, Uyuşmazlık ve Muvazaa	106
D. Sözleşmenin Kuruluşuna İlişkin Özel Durumlar	111
1. Genel Bakış	111
2. Önsözleşme.....	111
3. Çerçeve Sözleşme	114
4. Teyit Mektubu.....	114
5. Opsiyon Hakkı.....	115
6. İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme ve Ödüllü Yarışma Vaadi....	115
7. İhale	117
8. Sebebi Gösterilmemiş Borç Tanımı (İkrarı)	119

9.	Tüketici Sözleşmelerinde Cayma Hakkı	120
E.	Özet	123
4.	Bölüm: Sözleşmenin Yorumu, Tamamlanması ve Uyarlanması-Genel İşlem Koşulları	125
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	126
B.	Sorular.....	127
C.	Genel Bakış	128
D.	Sözleşmenin Yorumu.....	128
1.	Genel Bakış	128
2.	Yorum Anlaşmazlığı-Uyuşma Anlaşmazlığı	130
a.	Ayrım.....	130
b.	Yorum Anlaşmazlığı	131
i.	Genel Bakış	131
ii.	Sübjektif ve Normatif (Objektif) Yorum	132
iii.	Yorum Araçları ve Yorum Kuralları (İlkeleri)	133
aa.	Yorum Araçları.....	134
bb.	Yorum Kuralları	137
iv.	Sözleşmenin Tamamlanması ve Uyarlanması.....	142
aa.	Sözleşmenin Tamamlanması.....	142
bb.	Sözleşmenin Uyarlanması.....	146
v.	Şekle Bağlı Sözleşmelere Etkileri.....	150
E.	Genel İşlem Koşulları.....	150
1.	Genel Olarak.....	150
2.	Unsurları.....	152
3.	Dört Aşamada GİK'in Denetimi	153
a.	Yürürlük Denetimi.....	154
b.	Bireysel Anlaşma/ Alışılmadık (Sürpriz) Koşul Denetimi.....	158
c.	Yorum Denetimi	161
d.	İçerik Denetimi	162
5.	Bölüm: Geçerlilik Koşulları (Şekil ve İçerik) – Aşırı Yararlanma	166

A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	167
B. Sorular.....	168
C. Sözleşmenin Şekli	169
1. Şekil Serbestisi İlkesi.....	169
2. Kanuni Şekil	170
a. Genel Olarak.....	170
b. Şeklin Amacı.....	171
3. Kanuni Şeklin Türleri	172
a. Adı Yazılı Şekil	172
i. Genel.....	172
ii. Yazılı Beyan (Metin).....	172
iii. İmza	173
aa. Genel.....	173
bb. El Yazısıyla İmza Kuralının İstisnaları	174
cc. İletişim Araçları ile Gönderilen Metinler.....	176
b. Nitelikli Yazılı Şekil	177
c. Resmi Yazılı Şekil	177
4. Şeklin Kapsamı	178
5. Şekle Aykırılığın Hukuki Sonuçları.....	179
a. Kesin Hükümsüzlük	179
b. Hakkın Köyüne Kullanılması Yasağı.....	181
c. Çevirme (Tahvil).....	183
d. Şekle Ayrılık Nedeniyle Hükümsüz Sözleşmenin Tasfiyesi	184
e. Şekle Aykırılık Nedeniyle Hükümsüzlük Halinde Sorumluluk	184
6. Sözleşmeyle Kararlaştırılan (İradi) Şekil	184
a. Genel Olarak.....	184
b. TBK m. 17'de Yer Alan Karineler	185
i. Geçerlilik Şekli Karinesi (TBK m. 17/f. 1)	185
ii. Adı Yazılı Şekil Karinesi (TBK m. 17/f. 2).....	185
c. Kararlaştırılan Şeklin Değiştirilmesi ve Kaldırılması...	185

D. Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürüğünün Sınırları (TBK m. 27).....	186
1. Genel Olarak.....	186
2. İmkânsızlık ve Türleri.....	186
a. Fiili, Hukuki ve Ekonomik İmkânsızlık.....	186
b. Objektif ve Sübjektif İmkânsızlık.....	188
3. TBK m. 27/f. 1'in Uygulama Alanı.....	189
4. TBK m. 27/f. 1'in Uygulama Alanının İstisnaları	189
5. Emredici Hükümlere Aykırılık	190
a. Genel Olarak.....	190
b. Emredici Normlar	191
c. Hukuka Aykırılık Sebepleri.....	192
d. Kanuna Karşı Hile.....	194
6. Kamu Düzenine Aykırılık	195
7. Ahlaka Aykırılık.....	196
a. Ahlaka Aykırılık Kavramı	196
b. Ahlaka Aykırılık Türleri	197
i. SeksUEL Alana İlişkin Sözleşmelerde Ahlaka Aykırılık	197
ii. Sözleşmenin Konusu veya Takip Edilen Amaç Nedeniyle Ahlaka Aykırılık	197
iii. Tarafların Karşılıklı Edimleri Arasında Açık ve Ağır Dengesizlik Olması	198
iv. Sözleşmeyi İhlale Yönetme Nedeniyle Ahlaka Aykırılık	199
8. Kişilik Haklarına Aykırılık	199
a. Yükümlülüğün Konusu.....	200
b. Yükümlülüğün Aşırılığı.....	200
9. Hukuki Sonuçları	202
a. Kesin Hükümsüzlük	202
b. Kısmi Hükümsüzlük.....	203
c. Geçerliliği Koruyucu İndirgeme	204

d. Çevirme (Tahvil).....	205
e. Sözleşmenin Tasfiyesi ve Culpa in Contrahendo Sorumluluğu.....	206
E. Aşırı Yararlanma (Gabin)	207
1. Ön Bilgi.....	207
2. Koşulları	207
a. Aşırı Oransızlık.....	208
b. Zarar Görenin Karar Verme Serbestisinin İhlali	209
i. Zor Durum.....	210
ii. Deneyimsizlik	211
iii. Düşüncesizlik	211
c. Sömürme Kastıyla Hareket	212
3. Hukuki Sonuçları	212
6. Bölüm: İrade Bozuklukları	214
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	215
B. Sorular.....	216
C. Genel Bakış	217
D. Yanılma (Hata)	218
1. Kavram.....	218
2. Saikte Yanılma.....	219
a. Basit Saikte Yanılma	219
b. Esaslı Saikte Yanılma (Temel Hatası).....	220
i. Kavram.....	220
ii. Koşulları	222
aa. Sübjektif Olarak Esaslı Sayılma	222
bb. Objektif Olarak Esaslı Sayılma.....	223
cc. Bilinebilir Olma	224
iii. Benzer Kurumlardan Farkları	224
aa. Örtülü Koşul.....	224
bb. Sözleşmenin Değişen Koşullara Uyarlanması... ..	225
3. Açıklamada Yanılma (Beyan Hatası)	226
a. Kavram.....	226

b.	Görünüş Şekilleri	226
i.	Beyan Fiilinde Yanılma.....	226
ii.	İletmede Yanılma (TBK m. 33).....	227
iii.	Beyanın İçeriginde Yanılma.....	227
c.	Esaslı ve Esaslı Olmayan Beyan Hatası	228
i.	Sözleşmenin Niteliğinde Yanılma	228
ii.	Sözleşmenin Konusunda Yanılma	230
iii.	Sözleşmenin Tarafında Yanılma	231
iv.	Sözleşme Yapılırken Kimliği Göz Önünde Tutulan Kişide Yanılma	232
v.	Edim veya Karşı Edimin Miktarında Yanılma.....	232
vi.	Esaslı Beyan Hatası Karinesi	233
vii.	Beyan Hatasının Sübjektif ve Objektif Açıdan Esaslı Olması	233
d.	Özel Durumlar.....	234
i.	Okunmadan yahut Anlaşılmadan İmzalanan Belge	234
ii.	Beyaza İmza (Açıga İmza)	234
e.	Hesaplamada Yanılma	235
i.	Basit Hesap Hatası.....	235
ii.	Nitelikli (Gizli) Hesap Hatası.....	236
7.	Bölüm: İrade Bozuklukları II.....	238
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	239
B.	Sorular.....	241
C.	Aldatma (Hile).....	241
1.	Genel Olarak.....	241
2.	Aldatma Eylemi.....	242
a.	Aktif Bir Davranış ile Aldatma.....	242
b.	Pasif Bir Davranış ile Aldatma.....	245
c.	Hukuka Aykırılık.....	246
3.	Kasıt.....	246
4.	Nedensellik Bağı.....	247
5.	Üçüncü Kişinin Aldatması.....	248
D.	Korkutma (İkrah)	249

1.	Genel Olarak.....	249
2.	Korkutma Eylemi.....	249
3.	Esaslı Korkutma.....	250
4.	Nedensellik Bağı.....	250
5.	Hukuka Aykırılık.....	250
E.	İrade Bozukluğunun İleri Sürülmesi	252
1.	Aldatma ve Korkutmanın Def'i Yoluyla İleri Sürülmesi.....	252
2.	Sözleşmenin İptali.....	253
a.	İptale Yetkili Kişi.....	253
b.	İptal Beyanı	253
c.	İptal Süresi.....	253
d.	İptal Hakkının Onay ile Ortadan Kalkması	254
e.	İptal Hakkının Kullanımının Dürüstlük Kuralına Aykırılığı (TBK m. 34)	255
f.	Kısmi İptal.....	256
F.	İptal Hakkının Kullanılmasının Hukuki Sonuçları.....	257
1.	Sözleşme İlişkisinin Sona Ermesi.....	257
2.	Tazminat Hakkı.....	260
a.	Yanılanın Tazminat Ödeme Yükümlülüğü	260
b.	Aldatma ve Korkutmada Tazminat	261
G.	Diğer Kurumlarla Arasındaki İlişki	263
1.	İrade Bozukluğu ve Aşırı Yararlanma.....	263
2.	Satış Sözleşmesinde Temel Hatası ile Ayıp İlişkisi	263
8.	Bölüm: Temsil	265
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	266
B.	Sorular.....	267
C.	Temsilin Anlamı, Menfaatler Durumu, Benzer Kurumlardan Farkları ve Türleri.....	268
1.	Anlamı ve Menfaatler Durumu.....	268
2.	Benzer Kurumlardan Farkları	269
a.	Dolaylı Temsilden (TBK m. 40/f. 3)	269

b.	Haberciden Farkı.....	270
c.	Simsar ve Acenteden Farkı (TBK m. 520 vd., TTK m. 102 vd.)	271
d.	Maddi Fiil ve Hukuki İşlem Benzeri Fiillerde Temsil ...	271
e.	Tam Üçüncü Kişi Yararına Sözleşmeden (TBK m. 129/f. 2).....	272
f.	Havaleden Farkı (TBK m. 555 vd.)	272
g.	Tüzel Kişi Organlarının Tüzel Kişiliği Temsilinden....	272
3.	Türleri	273
a.	İradi Temsil ve Yasal Temsil.....	273
b.	Aktif Temsil ve Pasif Temsil.....	273
c.	Medeni Hukuk Temsili ve Ticari Temsil.....	273
D.	Temsilin Şartları.....	274
1.	Temsilcinin Ayırt Etme Gücünün Bulunması.....	274
2.	Sözleşmenin Temsile Uygun Olması.....	274
3.	Temsil Olunan Adına Hareket Etme	275
a.	Temel Kural.....	275
b.	Açıklama İlkesinin İstisnası.....	277
4.	Temsil Yetkisi	277
a.	Genel Olarak.....	277
b.	Temsil Yetkisi ve Temel Hukuki İlişki.....	278
c.	Temsil Yetkisinin Üçüncü Kişiye Bildirilmesi	280
d.	Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Türleri	284
i.	Özel Yetki, İşlem Türüne Dair Yetki, Genel Yetki... ..	285
ii.	Ticari Temsil.....	286
iii.	Alt Temsil Yetkisi.....	287
iv.	Birlikte Temsil Yetkisi	287
v.	Temsilcinin Kendi Kendisiyle veya Her İki Tarafın Temsilcisi Olarak İşlem Yapması	289
e.	Temsil Yetkisinin Sona Ermesi.....	291
i.	Sona Erme Sebepleri	291

aa. Sürenin Geçmesi, Bozucu Koşulun Gerçekleşmesi ve ya İşin Yapılması	291
bb. Temsil Yetkisinin Geri Alınması	291
cc. Temsilcinin Vazgeçmesi.....	292
dd. Kanunda Sayılan Diğer Sona Erme Nedenleri ..	292
ii. Temsil Yetkisinin Sona Ermesinin Sonuçları	293
f. Yetkisiz Temsil	294
i. Üçüncü Kişinin İyiniyetinin Korunduğu Haller....	294
aa. TBK m. 41/f. 2	295
bb. TBK m. 42/f. 3	295
ii. Temsilcinin İyiniyeti (TBK m. 45).....	297
iii. Temsil Olunan Tarafından Onama (TBK m. 46)....	299
aa. Genel Olarak.....	299
bb. Onama Yapılıp Yapılmayacağı Kararına Kadarki Hukuki Durum	300
cc. Onamadan Sonraki Hukuki Durum.....	301
dd. Onamama Halinde Hukuki Durum	302
iv. Yetkisiz Temsilin Hukuki Sonuçları	302
aa. Temsil Olunan ile Üçüncü Kişi Arasındaki Hukuki İlişki	302
bb. Yetkisiz Temsilci İle Üçüncü Kişi Arasındaki İlişki	304
cc. Temsil Olunan ve Yetkisiz Temsilci Arasındaki İlişki	306
9. Bölüm: Borçluların ve Alacaklıların Çokluğu, Üçüncü Kişi Taraflıdan İfa, Üçüncü Kişiye İfa	307
A. Borçlu ve Alacaklıların Çokluğu	308
1. Genel Bakış	308
2. Borçlunun Birden Çok Olması: Kısmi Borç, Kollektif (Elbirliği Halinde) Borç, Müteselsil Borç.....	309
a. Kavram ve Türleri	309
b. Müteselsil Borç İlişkisinin Kaynakları.....	311
c. Müteselsil Borçlulukta İç ve Dış İlişkiler	313
i. Dış İlişki.....	313
ii. İç İlişki.....	316

3.	Alacakının Birden Çok Olması.....	320
a.	Kısmi Alacaklılık.....	320
b.	Kollektif (Elbirliği Halinde) Alacaklılık.....	320
c.	Müteselsil Alacaklılık.....	321
B.	Üçüncü Kişi Tarafından İfa ve Halefiyet.....	322
1.	Kural ve İstisnaları	322
2.	Üçüncü Kişinin İfasının Sonuçları	323
C.	Üçüncü Kişiye İfa.....	327
10. Bölüm:	Haksız Fiil Sorumluluğunun Genel Esasları ve Kusur Sorumluluğu I	329
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	330
B.	Sorular.....	331
C.	Haksız Fiil Sorumluluğunun Temelleri	332
1.	Sorumluluk Hukuku Kavramı ve Fonksiyonu	332
a.	Kavram.....	332
b.	İşlevi.....	333
2.	Benzer Kurumlardan Ayrılığı.....	334
a.	Ceza Hukuku.....	334
b.	Sözleşme Hukuku.....	335
c.	Sigorta Hukuku.....	336
3.	Sorumluluk Türleri ve Koşullarına Genel Bakış.....	337
D.	Kusur Sorumluluğu I.....	338
1.	TBK m. 49/f. 1'e Dayalı Sorumluluk.....	338
2.	Zarar	339
a.	Zarar Kavramı.....	339
b.	Zararın Belirlenmesi.....	340
i.	Fark Teorisi	340
ii.	Maddi Olmayan Zararlar.....	341
c.	Zarar Türleri	343
i.	İhlal Edilen Hukuki Varlığın Türüne Göre Yapılan Ayırım.....	344

ii.	Tazminat Talebinde Bulunan Kişiye Göre Ayırım ..	345
iii.	Doğrudan-Dolaylı Zarar Ayırımı	349
3.	Nedensellik Bağı (İlliyet Bağı)	350
a.	Nedensellik Bağı Kavramı.....	350
b.	Doğal Nedensellik.....	351
i.	Olumlu Davranışlarda.....	351
ii.	Olumsuz (İhmali) Davranışlarda	352
c.	Uygun Nedensellik Bağı.....	353
i.	Kavram ve İşlevi.....	353
ii.	Nedensellik Bağının Kesilmesi.....	355
aa.	Mücbir Sebep	355
bb.	Zarar Görenin Kusuru.....	356
cc.	Üçüncü Kişinin Kusuru.....	357
iii.	Örnek Olaylar	358
iv.	Uygun Nedensellik Bağının Sınırlandırılması (Normun Koruma Amacı/Hukuka Aykırılık Bağı)	359
d.	Sebeplerin Çokluğu	361
i.	Yarışan (Kümülatif) Nedensellik	361
ii.	Ortak Nedensellik	362
iii.	Seçimlik (Alternatif) Nedensellik.....	362
e.	Farazi Nedensellik/Önüne Geçilen Nedensellik ve İlişkili Kavramlar	364
i.	Farazi Nedensellik/Öönüne Geçilen Nedensellik....	364
ii.	Yakından İlişkili Durumlar.....	364
aa.	Bünyesel Yatkınlık.....	364
bb.	Hukuka Uygun Alternatif Davranış.....	365
11. Bölüm:	Kusur Sorumluluğu II	367
A.	Konuyu SunuŞ Pratiği.....	369
B.	Sorular.....	370
C.	Kusur Sorumluluğunun Diğer Koşulları.....	370
1.	Hukuka Aykırılık.....	370
a.	İşlevi.....	370
b.	Kavram.....	371
i.	Ön Bilgi.....	371

ii.	Objektif Hukuka Aykırılık Teorisi	372
iii.	Sübjektif Hukuka Aykırılık Teorisi.....	373
iv.	“Üçüncü” Hukuka Aykırılık Görüşü	374
aa.	Arka Planı.....	374
bb.	Özen Yükümlülüğü ve Koruma Normu Teorisi	374
cc.	Menfaatler Teorisi	375
v.	Değerlendirme	375
c.	Mutlak Olarak Korunan Hukuki Varlıkların (Mutlak Hakların) İhlali.....	376
i.	Mutlak Hak Kavramı.....	376
ii.	Mutlak Hak Türleri ve İhlalleri.....	377
aa.	Beden Bütünlüğünün İhlali	377
bb.	Kişilik Hakkı İhlali	378
cc.	Mülkiyet Hakkı İhlali.....	379
d.	Malvarlığının ve Nisbi Hakların İhlali.....	380
i.	Koruma Normu Kavramı	381
ii.	Tavsiye ve Bilgi Vermeden Dolayı Sorumluluk ile Güven Sorumluluğu.....	383
e.	Tehlike Esası.....	387
f.	Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	388
i.	Haklı Savunma, Zorunluluk Hali, Hakkını Kendi Güçüyle Koruma.....	388
ii.	Zarar Görenin Rızası.....	390
aa.	Genel Olarak.....	390
bb.	Tıbbi Müdahalelerde.....	390
cc.	Spor Müsabakasında	392
iii.	Kamu Hukukuna veya Özel Hukuka Dayanan Yetki ile Üstün Özel yahut Kamu Yararı	393
2.	Kusur	395
a.	İşlev ve Kavram	395
i.	İşlevi.....	395
ii.	Kavram	396
b.	Kusurun Sübjektif Yönü: Ayırt Etme Gücü	396
c.	Kusurun Objektif Yönü: Kast veya İhmal	397
i.	Kast	397

ii. İhmal.....	397
D. TBK m. 49/f. 2' göre Sorumluluk	400
1. Genel Olarak.....	400
2. Uygulama Örnekleri.....	402
E. Tüzel Kişilerde Organ Sorumluluğu (TMK m. 50/f. 2)	404
1. Bir Organın Fiilinin Bulunması.....	404
a. Şekli (Resmi) Organ	404
b. Fiili Organ.....	405
c. Yardımcı Kişiden Farkı	405
2. Görevi Yerine Getirirken Zarar Verilmiş Olması	405
3. Hukuki Sonuçları	406
12. Bölüm: Olağan Sebep Sorumluluğu.....	407
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	408
B. Sorular.....	410
C. Genel Bakış	410
1. Olağan Sebep Sorumluluğu Hallerinde Sorumluluğun Kaynağı ve Hukuki Niteliği	410
2. Kusur Sorumluluğu ile Olan İlişkisi	412
D. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu (TBK m. 66).....	412
1. Genel Olarak.....	412
2. Sorumluluk Koşulları.....	413
a. Genel Bakış	413
b. Adam Çalıştıran ve Çalışan	413
c. Kendisine Verilen İşin Yapılması Sırasındaki Davranış	415
d. Çalışanın Zarar Verici Davranışı.....	416
e. Kurtuluş Kanıtı Getirmemiş Olmak	417
3. Çalışana Rücu	420
4. TBK m. 116 ile İlişkisi ve Farkları	420
E. Ev Başkanının Sorumluluğu.....	421
1. Sorumlu Kişi.....	421
2. Sorumluluğun Koşulları.....	423

a.	Genel Olarak.....	423
b.	Aile Ferdinand Zarara Neden Olması	423
c.	Kurtuluş Kanıtı Getirilmemiş Olması.....	424
F.	Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu.....	425
1.	Genel Olarak.....	425
2.	Sorumlu Kişi.....	426
3.	Sorumluluk Koşulları.....	427
a.	Zarara Bir Hayvanın Sebep Olması	427
b.	Kurtuluş Kanıtı Getirememiş Olma.....	428
G.	Yapı Malikinin Sorumluluğu (TBK m. 69).....	431
1.	Genel Olarak.....	431
2.	Talepte Bulunabilecek Kişi (Aktif Husumet) ve Sorumlu Kişi (Pasif Husumet)	432
3.	Sorumluluk Koşulları.....	434
a.	Yapı Eseri	434
b.	Yapımdaki Bozukluk veya Bakımdaki Eksiklik	435
i.	Genel Olarak.....	435
ii.	Türleri.....	438
4.	Diğer Sorumlulara Rücu.....	439
H.	Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu (TMK m. 730).....	440
1.	Temelinde Yatan Düşünce	440
2.	Aktif ve Pasif Husumet	441
3.	Sorumluluğun Koşulları: Mülkiyet Hakkının Taşın Kullanımı	443
a.	Genel Olarak.....	443
b.	Taşın Kullanım	444
c.	İzin Verilen (Kaçınılmaz) Taşınlık	445
4.	TMK m. 730'da Öngörülen Talepler.....	445
13. Bölüm:	Ürün Sorumluluğu ve Tehlike Sorumlulukları.....	447
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	449
B.	Sorular.....	450

C. Ürün Sorumluluğu.....	450
1. Sorumluluğun Dayanağı.....	450
2. ÜGTDK'dan Doğan Sorumluluk.....	451
a. Hukuki Niteliği.....	451
b. Sorumlu Kişi.....	451
c. Sorumluluğun Koşulları.....	452
i. Zarar	453
ii. Korunan Hukuki Varlıklar	453
iii. Uygun Nedensellik Bağı	454
iv. Ürün.....	454
v. Uyguansuzluk.....	454
vi. Kurtuluş Kanıtı Getirmemiş Olmak	456
d. Hukuki Sonuçları	456
D. Tehlike Sorumlulukları.....	457
1. Genel Olarak.....	457
2. Genel Tehlike Sorumluluğu (TBK m. 71)	459
a. Sorumluluğun Temeli	459
b. Sorumlu Kişi.....	460
c. Sorumluluğun Koşulları.....	461
i. Önemli Ölçüde Tehlike Arzeden Bir İşletmenin Bulunması.....	461
ii. Nedensellik Bağı ve Karakteristik (Tipik) Risk.....	462
d. Hukuki Sonuçları	464
3. Motorlu Araç İşleterenin Sorumluluğu	465
a. Kanuni Dayanağı ve Genel Esasları	465
b. Sorumlu Kişi.....	466
c. Zarar Gören	469
d. Sorumluluğun Koşulları.....	470
i. Kişiye veya Eşyaya Verilen Zarar.....	470
ii. Zarar Bir Motorlu Aracın İşletilmesinden Doğmuş Olmalıdır	471
e. Sorumluluktan Kurtulma veya Sorumluluğun Azaltılması (KTK m. 86)	473

i.	Sorumluluktan Kurtulma.....	473
ii.	Sorumluluğun Azaltılması	474
f.	Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası.....	476
i.	Genel Olarak.....	476
ii.	Zarar Görenin Doğrudan Doğruya Talep Hakkı ...	476
iii.	Sigortacının Rücu Hakkı.....	477
4.	Çevre Zararlarından Sorumluluk.....	478
a.	Kanuni Dayanak ve Sorumluluğun Temel Esasları.....	478
b.	Sorumluluk Koşulları.....	479
i.	Zarar	479
ii.	Zararın Çevre İçin Tehlike Arz Eden Faaliyetten Doğmuş Olması	480
c.	Zamanaşımı	481
14. Bölüm:	Sorumluların Çokluğu, Zamanaşımı, Sorumluluğun Hukuki Sonuçları.....	482
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	483
B.	Sorular.....	484
C.	Sorumluların Çokluğu.....	485
1.	Genel Olarak.....	485
2.	Dış İlişkide Müteselsil Sorumluluk.....	485
3.	İç İlişkide Rücu	487
D.	Haksız Fiilden Doğan Alacakların Tabi Olduğu Zamanaşımı Süreleri	490
1.	Genel Kurallar	490
a.	Nisbi Zamanaşımı Süresi.....	491
i.	Zararın Öğrenilmesi.....	491
ii.	Tazminat Yükümlüsünü Öğrenme.....	494
b.	Mutlak Zamanaşımı Süresi	495
2.	Özel Kurallar	496
a.	Ceza Zamanaşımı Süresi	496
b.	Zarar Gören Borçlunun Sürəsiz Def'i Hakkı.....	497
E.	Sorumluluğun Sonuçları.....	498

1.	Genel Olarak.....	498
2.	Tazminat.....	499
a.	Kavram.....	499
b.	Türleri	499
c.	Geçici Ödemeler (TBK m. 76)	501
3.	Manevi Tazminat	502
a.	İşlevi.....	502
b.	Hukuki Dayanağı	503
c.	Koşulları	504
i.	Kişilik Hakkının İhlali (TBK m. 58)	504
ii.	Bedensel Bütünlüğün Zedelenmesi ve Öldürme (TBK m. 56).....	507
d.	Tazminatın Belirlenmesi	508
i.	Göz Önünde Tutulacak Hususlar.....	508
ii.	Tazminatın Miktarı	509
F.	Maddi Zararın Belirlenmesi	510
1.	Genel Esaslar	510
a.	Fark Teorisi	510
b.	Zararın Belirlenmesinde Esas Alınacak Tarih.....	511
c.	Zararın İspatı (TBK m. 50)	513
d.	Zararı Azaltma Külfeti	515
e.	Yararların Denkleştirilmesi.....	517
2.	Kişiye Gelen Zararın Hesaplanması.....	519
a.	Bedensel Zarar.....	519
i.	Tedavi Giderleri	519
ii.	Çalışma Gücünün Kaybı ile Ekonomik Geleceğin Sarsılmamasından Doğan Kayıplar	520
b.	Ölüm Halinde Zararın Belirlenmesi (TBK m. 53)	523
3.	Eşyaya Gelen Zararın Hesaplanması.....	524
a.	Eşyanın Yok Edilmesi yahut Kaybı	525
i.	Sabit Değerli Eşya.....	525
ii.	Sabit Değerli Olmayan Eşya.....	525

b. Eşyanın Hasar Görmesi.....	525
G. Tazminatın Belirlenmesi	526
1. Genel Olarak.....	526
2. Tazminatta İndirim Nedenleri.....	527
a. Zarar Verenin Kusurunun Hafifliği.....	527
b. Zarar Görenin Kusuru	528
c. Diğer İndirim Nedenleri.....	531
i. Beklenmedik Olay ve Bünyesel Yatkınlık	531
ii. Tazminat Yükümlüsünün Ekonomik Olarak Zor Duruma Düşecek Olması	532
iii. Zarar Görenin Çok Yüksek Gelire veya Büyük Bir Malvarlığına Sahip Olması.....	532
iv. Hatır İşleri	533
v. Hakkaniyet Düşüncesiyle İndirim Yasağı	533
15. Bölüm: Sebepsiz Zenginleşme I- Koşulları	534
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	535
B. Sorular.....	536
C. Genel Bakış	536
D. Sebepsiz Zenginleşmenin Temel Unsurları	536
1. Koşulları	536
a. Zenginleşme	537
b. Geçerli Bir Sebebin Bulunmaması	538
c. Fakirleşme ve Başkasının Hukuk Alanının İhlali.....	540
2. Sebepsiz Zenginleşme Türleri.....	542
a. Edim Yoluyla Zenginleşme	542
i. Genel Olarak.....	542
ii. Geçerli Olmayan Sebebe Dayanan Zenginleşme	543
iii. Gerçekleşmeyen Sebebe Dayanan Zenginleşme.....	544
iv. Sona Ermiş Sebebe Dayanan Zenginleşme	545
v. Borçlu Sanarak İfa	545
vi. Üçlü ve Çok Taraflı İlişkilerde Zenginleşme	547
b. Müdahale Yoluyla Zenginleşme	550
i. Genel Olarak.....	550

ii. Koşulları	552
16. Bölüm: Sebepsiz Zenginleşme II- Hukuki Sonuçları, Benzer Taleplerle İlişkisi.....	557
A. Konuyu Sunuş Pratiği.....	558
B. Sorular.....	559
C. Genel Bakış	559
D. Sebepsiz Zenginleşmenin Hukuki Sonucu Olarak Zenginleşmenin Geri Verilmesi Talebi	560
1. Geri Verme Talebinin Konusu	560
a. Aynen Geri Verme İlkesi.....	560
b. İkame Değer (Surrogat) veya Objektif Değerin Ödenmesi (preium commune)	562
c. Denkleştirici Adalet İlkesi ve Yargıtay Uygulaması.....	565
2. Geri Verme Talebinin Sınırlanması	567
a. TBK 79: Zenginleşmenin Ortadan Kalkması	567
b. Giderleri İsteme Hakkı (TBK m. 80).....	570
c. TBK m. 81: Hukuka ve Ahlaka Aykırı Sonuç	570
d. TBK 82: Zamanaşımı	571
E. Benzer Taleplerle Olan İlişkisi	573
17. Bölüm: İfa Engelleri- Genel Esaslar ve Alacaklı Temerrüdü	579
A. İfa Engelleri Sisteminin Yapısı	580
1. Genel Bakış	580
2. Borcun İhlalinin Genel Olarak Sonuçları.....	583
a. İfaya Zorlama.....	583
b. Tazminat Sorumluluğu	583
c. Sözleşmenin Tek Taraflı Sona Erdirilmesi.....	587
d. Hak Kayıpları	587
3. Borca Aykırılıktan Sorumluluğu Genişleten veya Sınırlandıran Anlaşmalar	588
a. Sorumluluğu Genişleten Anlaşmalar (Kusursuz Sorumluluk).....	588

b.	Sorumluluğu Sınırlandıran Anlaşmalar	589
i.	Genel Olarak.....	589
ii.	Temel Kanuni Sınırlama: TBK m. 115	589
B.	İfayı Reddetme Hakları	592
1.	Ödemezlik Def'i (TBK m. 97)	593
a.	Uygulama Alanı.....	593
b.	Koşulları	594
i.	Tarafların Borçları Karşılıklılık İlişkisi İçinde Olmalıdır	594
ii.	Tarafların Borçlarının Doğmuş ve Muaccel Olması Gerekir	596
iii.	Aynı Anda İfa Yükümlülüğü Bulunmalıdır.....	596
iv.	İfa Talebinde Bulunanın Kendi Edimini İfa Etmemiş veya İfa Teklifinde Bulunmamış Olmalıdır	597
c.	Sonuçları.....	598
2.	İfa Güçsüzlüğü Def'i (TBK m. 98)	598
C.	Alacakının Temerrüdü	600
1.	Genel Bakış	600
2.	Alacaklı Temerrüdünün Koşulları	602
a.	Borçlunun İfa Teklifi.....	602
b.	İfaya Katılmaktan Kaçınma.....	604
c.	İstisnai Durum: TBK m. 111	605
3.	Alacaklı Temerrüdünün Hukuki Sonuçları (TBK m. 107-110)	606
a.	Genel Sonuçları.....	606
b.	Özel Sonuçları.....	607
i.	Tevdi veya Satarak Bedelini Tevdi Hakkı	607
ii.	Sözleşmeden Dönme	609
iii.	Belirli Sözleşmeler Özelinde Sonuçları.....	609
D.	İfa Engelleri Sisteminde Sözleşme Benzeri Borç İlişkileri.....	610
1.	Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumluluk (TBK m. 116).610	
a.	Koşulları	610

i.	Borcun İfası veya Hakkın Kullanımının Yardımcı Kişiye Bırakılmış Olması.....	611
ii.	Zararın İçin Yürüttüğü Sırada Verilmiş Olması..	613
iii.	Farazi Kusur.....	614
b.	Sorumluluğun Hükümleri ve Sınırlandırılması.....	615
2.	Culpa in Contrahendo (Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk)	616
a.	Genel Olarak.....	616
b.	Olay Grupları.....	617
i.	Sözleşmenin Kurulmaması	618
ii.	Eksik veya Yanlış Bilgi Vermeden Sorumluluk	619
iii.	Davranış (Koruma) Yükümlülüğünün İhlali	620
c.	Hukuki Sonuçları	620
3.	Güven Sorumluluğu.....	622
18. Bölüm: İfa Engelleri II- İfa İmkânsızlığı- Gereği Gibi İfa Etmemе.....	626	
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	627
B.	Sorular.....	628
C.	Bir İfa Engeli Olarak İmkânsızlık.....	628
1.	İmkânsızlık Kavramı	628
2.	İmkânsızlıkta Taleplerin Hukuki Dayanağı ve Sonuçları....	630
a.	İmkânsızlığın Temel Unsurlarına Genel Bakış	630
i.	Başlangıçtaki ve Sonraki İmkânsızlık.....	630
ii.	Objektif ve Sübjektif İmkânsızlık.....	630
b.	Başlangıçtaki Objektif İmkânsızlık	631
c.	Başlangıçtaki Sübjektif İmkânsızlık	633
d.	Sonraki (objektif veya sübjektif) İmkânsızlık	634
i.	Genel Bakış	634
ii.	Borçlunun Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığı.....	634
iii.	Borçlu veya Alacaklarının Sorumlu Olmadığı İfa İmkânsızlığı	638
iv.	Alacaklarının Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığı.....	640
v.	Her İki Tarafın Sorumlu Olduğu İmkânsızlık.....	640

3.	İmkansızlığın Sonuçlarının Sınırlanması	641
a.	Fiili, Hukuki ve Ekonomik İmkânsızlık.....	641
i.	Fiili İmkânsızlık.....	642
ii.	Hukuki İmkânsızlık.....	643
iii.	Ekonomik İmkânsızlık.....	644
b.	Sürekli ve Geçici İmkânsızlık.....	644
c.	Kısmi İmkânsızlık.....	646
D.	Borcun Gereği Gibi İfa Edilmemesi.....	647
1.	Giriş Bilgileri.....	647
2.	Aslı Borcun Kötü İfası	648
3.	Yan Borçların İhlali	649
4.	Hukuki Sonuçları	651
a.	İfa Talebi	651
i.	Aslı Borcun Gereği Gibi İfa Edilmemesi Halinde ...	651
ii.	Yan Yükümlülüklerin İhlalinde	651
b.	Tazminat Talebi	652
c.	Sözleşmeden Dönme (veya İfadan Vazgeçerek Tazminat Talebi)	655
19.	Bölüm: İfa Engelleri III- Borçlunun Temerrüdü- Edimin İfasına Yönerek Güvenceler.....	658
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	660
B.	Sorular.....	661
C.	Borçlu Temerrüdü	661
1.	Kavram ve Koşulları	662
2.	Borcunun Temerrüde Düşmesi (TBK m. 117)	664
a.	İhtar	665
b.	İhtar Gerekmeyen Haller.....	667
3.	Borcunun Edimi İfadan Kaçınma Hakkı	670
4.	Borçlu Temerrüdünün Sonuçları	672
a.	Temerrüdün Genel Sonuçları	672
i.	Gecikme Tazminatı (TBK m. 118).....	672
ii.	Beklenmedik Halden Sorumluluk (TBK m. 119)....	675

b.	Para Borçlarında Temerrüdün Sonuçları.....	676
i.	Temerrüt Faizi.....	676
ii.	Aşkin (Munzam) Zarar (TBK m. 122).....	678
c.	Karşılıklı Borç Yükleyen Sözleşmelerde Borçlunun Temerrüdün Sonuçları	680
i.	Genel Olarak.....	680
ii.	Alacaklarının İlk Seçim Hakkı: Borcun İfasına Bağlı Kalmak veya İfadan Vazgeçmek?	681
iii.	Alacaklarının İkinci Seçim Hakkı: Sözleşmeden Dönme veya Sözleşmeyle Bağlı Kalma.....	683
aa.	İlk Seçimlik Hak: Sözleşmeden Dönme ve Olumsuz Zararın Tazmini.....	684
aaa.	Sözleşmeden Dönme	684
bbb.	Olumsuz Zararın Tazmini	688
bb.	Sözleşmeyle Bağlı Kalma ve Olumlu Zararın Tazminini İsteme.....	693
iv.	Özellik Arzeden Durumlar	697
aa.	Kısmi Temerrüt.....	697
bb.	İfasına Başlanmış Sürekli Edimli Sözleşmelerde	698
cc.	Art Arda Teslimli Sözleşmelerde	699
dd.	Yapma Borçlarında	700
D.	Edimin İfasına Yönelik Güvenceler	702
1.	Amaçları	702
2.	Ceza Koşulu (Cezai Şart)-Götürü Tazminat- Dönme Cezası	703
a.	Genel Olarak.....	703
b.	Teminat Sağlanan Borcun İhlali	705
c.	Ceza Koşulunun İfa Talebiyle İlişkisi.....	706
d.	Ceza Koşulunun Tazminat Talebiyle İlişkisi.....	709
e.	Ceza Miktarının İndirilmesi	711
f.	Dönme (Fesih) Cezası.....	713
3.	Bağlanma Parası ve Cayma Parası	715
20. Bölüm:	Borçların Sona Ermesi ve Zamanaşımı.....	716

A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	717
B.	Sorular.....	718
C.	Borçların Sona Erme Sebeplerine Genel Bakış	718
1.	Giriş	718
2.	Sona Erme Nedenleri Arasında Aşamalı Düzen.....	719
a.	Sözleşmesel Sona Erme Nedenleri	719
b.	Kanunda Düzenlenen Sona Erme Nedenleri.....	719
3.	Borç İlişkisinin Sona Ermesi.....	719
D.	Borçların İfası.....	721
1.	Kavram ve Koşullar.....	721
2.	İfa İkameleri (İfa Yerine Edim ve İfa Uğruna Edim)	725
a.	İfa Yerine Edim (İfa Yerini Tutan Eda) Anlaşması.....	725
b.	İfa Uğruna Edim (İfaya Yönelik Eda) Anlaşması.....	727
3.	Kısmen İfa	729
4.	İfanın Hukuki Sonuçları.....	730
a.	Genel Olarak.....	730
b.	Para Borçlarının İfasına Dair Özellikler	731
i.	Genel Özellikler.....	731
ii.	Birden Çok Para Borcunun Bulunması Halinde.....	732
iii.	Kısmen Ödeme	733
E.	İfa Dışındaki Sona Erme Sebepleri	734
1.	İbra (TBK m. 132)	734
a.	Kavram ve Koşullar.....	734
b.	Benzer Kurumlarla İlişkisi	736
2.	Yenileme (TBK m. 133 ve 134)	737
a.	Kavram ve Koşullar.....	737
b.	Sonuçları.....	738
c.	Özel Durumlar.....	738
3.	Birleşme (TBK m. 135)	739
4.	Takas (TBK m. 139-145).....	740
a.	Genel Olarak.....	740

b.	Koşulları	741
i.	Olumlu Koşular	742
aa.	İki Alacağın Bulunması.....	742
bb.	Takas Edilecek Alacakların Karşılıklı Olması... 742	
cc.	Alacakların Konusunun Aynı Türden Olması... 743	
dd.	Takas Alacağının İcra Edilebilir Olması..... 744	
ee.	Asıl Alacağın Geçerli ve İfa Edilebilir Olması... 746	
ii.	Olumsuz Koşular.....	747
aa.	Sözleşmeyle Takastan Feragat Edilmemiş Olması	747
bb.	Kanunda Takas Yasağı Öngörülmemiş Olması. 747	
iii.	Takas Beyanı.....	748
c.	Takasın Hükümleri	749
F.	Zamanaşımı.....	749
1.	Genel Olarak.....	749
2.	Koşulları	750
a.	Zamanaşımıma Tabi Alacak	751
b.	Zamanaşımı Süresinin Dolmuş Olması.....	751
i.	Genel Zamanaşımı Süresi.....	751
ii.	Özel Zamanaşımı Süreleri.....	752
c.	Zamanaşımı Def'inden Feragat	755
3.	Zamanaşımı Sürelerinin (Sınırlı) Kesinliği.....	756
4.	Zamanaşımının Başlangıcı	756
5.	Zamanaşımının Durması.....	759
6.	Zamanaşımının Kesilmesi	760
7.	Zamanaşımının Hüküm ve Sonuçları.....	763
G.	Hak Düşürücü Süre	764
21.	Bölüm: Üç Taraflı Hukuki İlişkiler I: Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme, Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme, Borcun Üstlenilmesi	766
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	767
B.	Sorular.....	768
C.	Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme.....	768

1.	Kavram.....	768
2.	Yapısı.....	770
3.	Benzer Kurumlardan Farkı	771
a.	Temsil.....	771
b.	Alacağın Devri	771
c.	Havale.....	773
d.	Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme.....	773
4.	Genel Esaslar	776
a.	Kuruluşu ve Şekli.....	776
b.	Üçüncü Kişi	777
5.	Türleri	777
a.	Eksik Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme (TBK m. 129/f. 1)	777
b.	Tam Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme (TBK m. 129/f. 2)	778
i.	Üçüncü Kişinin Bağımsız Alacak Hakkı.....	778
ii.	Üçüncü Kişinin Alacak Hakkının Dayanağı.....	780
iii.	Sözleşmeden Doğan Borçların İhlali	782
6.	Def'i ve İtirazlar	784
7.	Üçüncü Kişi Yararına Tasarruf	784
D.	Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme.....	785
E.	Borcun Üstlenilmesi	788
1.	Genel Olarak.....	788
2.	Borcun İç Üstlenilmesi (TBK m. 195).....	789
a.	Koşulları	789
b.	Hukuki Sonuçları	790
3.	Borcun Dış Üstlenilmesi.....	791
a.	Koşulları	791
b.	Sonuçları.....	792
4.	Borca Katılma (TBK m. 201).....	794
5.	Malvarlığının veya İşletmenin Devralınması.....	796

a.	Koşulları	796
b.	Sonuçları.....	797
6.	Mirasın Paylaşılması ve Rehinli Taşınmazların Devri.....	798
22. Bölüm: Üç Taraflı Hukuki İlişkiler II: Alacağın Devri, Sözleşmenin Devri ve Sözleşmeye Katılma	799	
A.	Konuyu Sunuş Pratiği.....	800
B.	Sorular.....	800
C.	Alacağın Devri (Temliği)	801
1.	Kavram ve Hukuki Niteliği.....	801
a.	Kavram.....	801
b.	Hukuki Niteliği ve Şekli	802
2.	Koşulları	805
a.	Genel Olarak.....	805
b.	Devrin Konusu: Alacak.....	806
i.	Genel Olarak.....	806
ii.	Yenilik Doğuran Haklar.....	806
c.	Devredilebilirlik	807
i.	Temel İlke.....	807
ii.	İstisnalar	807
iii.	Devir Yasağına Aykırı Davranışın Hukuki Sonuçları.....	809
iv.	Gelecekteki Alacakların Devri.....	810
v.	Toptan (Global) Devir.....	812
3.	Alacağın Devrinin Genel Sonuçları.....	814
a.	Temel Sonuç: Alacağın Yeni Alacaklıya Geçişi	814
b.	Yan Sonuçlar: Öncelik hakları ve Bağlı Hakların Geçişi.....	814
4.	Alacağı Devralan ile Borçlu Arasındaki İlişki Bakımından Sonuçları (Borçlunun Korunması)	815
a.	İyiniyetle Yapılan İfa (TBK m. 186).....	816
b.	İfadan Kaçınma ve Tevdi (TBK m. 187)	818
c.	İtiraz ve Def'iler (TBK m. 188)	818

5.	Devreden ve Devralan Arasındaki İlişki Bakımından Sonuçları.....	821
a.	Edim Karşılığı (İvazlı) Devir (TBK m. 191/f. 1)	821
b.	Karşılıksız (İvazsız) Devir ve Kanuni Devir	823
c.	İfa Uğruna (İfaya Yönelik) Devir (TBK m. 192) ve İfa Yerine Devir	823
6.	Devreden ile Borçlu Arasındaki İlişki Bakımından Devrin Sonuçları.....	825
7.	Devir İşlemi Olmaksızın Alacaklı Değişimi.....	825
a.	Külli Halefiyet Yoluyla	825
b.	Sözleşmenin Devri	825
c.	Kanunen Devir veya Yargısal Devir	825
D.	Sözleşmenin Devri	826
1.	Kavram, Hukuki Niteliği ve Koşulları	826
2.	Sözleşmenin Devrinin Sonuçları.....	829
E.	Sözleşmeye Katılma.....	829
23.	Bölüm: Teoride ve Uygulamada Hukuki Sorun/Talep Temelinde Olay Çözümü	831
A.	Sunuş Pratiği.....	831
B.	Sorular.....	832
C.	Hukuki Sorun/Talep Temelinde Olay Çözümü.....	832
1.	Olay Çözümüne Genel Bakış.....	832
2.	Olayın Analizi	833
3.	Çözümde İzlenecek Aşamalar	834
a.	İki Taraflı İlişkiye İndirgeme (Kim Kimden Talepte Bulunuyor?)	834
b.	Talebin Konusunu Belirleme (Ne İsteniyor?)	834
c.	Talebin Dayanağını Oluşturan Hukuk Kuralının Belirlenmesi (Neye Dayalı Talepte Bulunuluyor?)	835
d.	Kuralın Somut Olaya Uygulanması (Altlama)	836
e.	Muhtemel Talep Dayanaklarının Belirlenmesinde İzlenecek Sıra	837

D.	Pratik Bilgiler	837
E.	Sözleşmeden Doğan Borca Aykırılık Hallerine Genel Bakış	838
1.	İfa Talebi.....	838
2.	Onarım ve Benzeri ile Değiştirilmesini Talep Hakları.....	839
3.	Tazminat Talebi	839
4.	Elde Edilmiş Kazancın Kendisine Verilmesini Talep Hakkı.....	839
5.	Giderleri Talep Hakkı.....	840
6.	Sözleşmenin Ortadan Kaldırılması ve Tasfiyesi.....	840
a.	Ortadan Kaldırma Nedenleri	840
i.	Hiç veya Gereği Gibi İfa Etmeme	840
ii.	Temerrüt	841
iii.	Sözleşmeye Devamın Beklenemez Olması.....	841
iv.	Sözleşme Koşullarının Sonradan Değişmesi.....	841
v.	Sözleşmeyi Dilediği Zaman Ortadan Kaldırma Hakkı.....	842
vi.	Aşırı Yararlanma ve İrade Sakatlığı.....	842
vii.	Sözleşmeyle Kararlaştırılan Ortadan Kaldırma ve Fesih Nedenleri.....	842
b.	Tasfiye	842
7.	Edimi İfadan Kaçınma Hakkı	843
8.	Karşı Edimde İndirim Hakkı	843
9.	Edimin İadesini Talep Hakkı	843
10.	Ayıbü Giderme Hakkı	843
11.	Katlanma Talebi.....	844
12.	İnceleme, Bilgi Edinme ve Hesap Verme	844
13.	Sözleşmenin Uyarlanması.....	844
F.	Sunuş Pratiğinin Çözümü.....	844
1.	İlk Aşama.....	844
2.	Çözüm.....	845
a.	Sandvicci A.Ş. hangi sebebe dayalı olarak ve hangi koşullar altında ödediği peşinatı geri alabilir?	845

b.	Ürünlerin taşınması ve depolanması için yapılan masrafları kim ödemek zorundadır?	846
c.	Sandvicci A.Ş. başka bir şirketten temin ettiği muslar için fazladan ödediği satış bedelini Transatlanta şirketinden talep edebilir mi? <td>847</td>	847
3.	Atlanta şirketi, Sandvicci A.Ş.'nin kazanç yoksunluğu nedeniyle uğradığı 500 bin TL zararı karşılamalı mıdır?	848
	Kavram İndeksi.....	851